

הַמַּעֲיָן

בתוכן:

- 3 ארון, שולחן ומנורה / **דבר העורך**
- 4 למהות ימי החנוכה / **הרב אברהם משה אבידן זצ"ל**
- 9 הדלקת נרות חנוכה בבית הכנסת - התבוננות מחודשת / **הרב פרופ' יואל אליצור**...
- 15 יחסי גומלין בין בית הדין לבין המתדיינים / **פרופ' אביעזרי פרנקל**.....
- 31 האמנם נמצא 'בית עבד אדם הגָּתִי' / **יגאל אמיתי**
את והב בסופה וסערה - הנצי"ב, מהר"ש מוהליבר והמושבה עקרון
- 40 בפולמוס שמיטת תרמ"ט / **הרב משה מיימון**

הלכה ואקטואליה

- 45 חיוב מזונות האב - רק לצרכים בסיסיים ורק לפי יכולתו / **הרב אוריאל אליהו**
- 57 נאמנות חילונית וגוי בענייני כשרות / **צבי רייזמן**

זיכרון להולכים

- 72 דברים בעקבות פטירת רבי יעקב קמנצקי זצ"ל / **רבי דוד ליפשיץ זצ"ל**
- 73 מכתב למשפחת וישליצקי / **הרב רפאל וסרטיל**

תגובות והערות

- עוד על הראי"ה קוק והאנציקלופדיה התלמודית / **הרב פרופ' נריה גוטל**; עוד בעניין
'בחנית כליות ולב' / **הרב שאול בר אילן**, **הרב מתניה אריאל**; שמונה זיכרונות מהשנים
78 תש"ד-תש"י / **הרב יעקב קאפל רייניץ**

על ספרים וסופריהם

- 82 על הספר 'היתר המכירה בשנת השמיטה - הלכה משפט וציונות' / **הרב זאב וייטמן** ..
- 98 עוד על 'פניני הלכה' כרך 'טהרת המשפחה' / **הרב מאור קיים**; **הרב שמואל אריאל**
- 115 נתקבלו במערכת / **הרב יואל קטן**

מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים

בס"ד גיליון 240 • טבת תשפ"ב [סב, ב]

מכון שלמה אומן
מכון מחקר תורני

המשתתפים בגיליון זה:

הרב אוריאל אליהו, הגבורה 257, ענב 4485700. oriel041@gmail.com
הרב פרופ' יואל אליצור, עופרה 9062700. yoel.elitzur@mail.huji.ac.il
יגאל אמיתי, יצהר 4483100. amitayster@gmail.com
הרב מתניה אריאל, נוף אילון ב 9978500. matanyariel@gmail.com
הרב שמואל אריאל, סלעית 16, ירוחם 8052054. Samuelariel2@gmail.com
הרב שאול בר אילן, ת"ד 105, יד בנימין 7681200. shaulbarilan@gmail.com
הרב פרופ' נריה גוטל, רבי חיים ויטל 18, ירושלים 9547018. n0526071671@gmail.com
הרב זאב וייטמן, אלון שבות 9043000. zeevwe@gmail.com
הרב רפאל וסרטיל, משעול חרדון 5, באר שבע 8473307. rephael.wasser@gmail.com
הרב משה מיימון, ארה"ב. mbamaimon@gmail.com
Maimon, 2 Ashford Rd. Jackson NJ 08527, USA
פרופ' אביעזרי פרנקל, המחלקה למדעי המחשב, מכון ויצמן למדע, רחובות 7630502.
Aviezri.Fraenkel@weizmann.ac.il
הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, שעלבים 9978400. wso@shaalvim.co.il
הרב מאור קיים, הר ברכה 4484500. mcayam@gmail.com
צבי רייזמן, ארה"ב. z-ryzman@aiibeauty.com
Ryzman, 218 S. Alta Vista, Los Angeles CA 90036, USA
הרב יעקב קאפל רייניץ, ת"ד 148, נוה דניאל 9090900. yehudit.reinitz@gmail.com

* * *

'המעין' - כתב עת היוצא לאור ע"י מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים

מיסודו של 'מוסד יצחק ברויאר' שע"י פועלי אגודת ישראל

מייסד (תשי"ג) ועורך: פרופ' מרדכי ב"ר יצחק ברויאר
עורך אחראי (תשכ"ד-תשס"ב): ר' יונה עמנואל
תנצב"ה

המערכת: ד"ר שמעון בולג, ירושלים | הרב שמעון שלמה גולדשמידט, אלון שבות
הרב מיכאל ימר, שעלבים | הרב בועז מרדכי, נריה | פרופ' זהר עמר, נוה צוף
יהודה פרויד'גר, ירושלים

העורך: הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, ישיבת שעלבים 9978400

טל': 08-9276664; פקס: 1538-9276664; דואר אלקטרוני: wso@shaalvim.co.il
למינויים, וכן למינויים אלקטרוניים ללא תשלום, נא לפנות למכון שלמה אומן

© כל הזכויות שמורות

ארון, שולחן ומנורה

בהיכל ניצב ארון הברית במערב, השולחן בצפון והמנורה בדרום. הארון מסמל את מקור התורה, את ההעברה של התורה וחוכמתה מריבונו של עולם אלינו. הארון נסתר בתוך קודש הקודשים, וברוב ימי הבית הוא היה גם גנוז וכך הוא עד היום, והחלק שלנו בקבלת התורה והעצמתה בא לידי ביטוי במנורה, שהאור שבה החזיר ומחזיר את עם ישראל למוטב. החיבור המוחלט בין הארון הנסתר והגנוז לבין המנורה הגלויה והמאירה הוא הסוד של קיום התורה וישראל לדורות. גם לשולחן יש תפקיד חשוב, הוא מבטא את החומר שמחזיק את הרוח, הוא מסמל את המסד הכלכלי שנושא על גביו את האידיאלים הרוחניים, וגם הוא מקומו בקודש, הא בלא הא לא קיימא. לא לשוא כבר אלפי שנים המנורה בעלת שבעת הקנים היא הסמל המובהק ביותר של העם היהודי, וב"ה שזכינו שגם מקימי המדינה השכילו לבחור בין ההצעות השונות דווקא את תבנית מנורת המקדש כסמלה של מדינת ישראל, שהיא המסד לקימום העם והתורה בדורנו. תפקידנו היה ונשאר להוסיף אור של תורה ומצוות בארץ ישראל הנבנית בחומר וברוח, ובכוח ימי החנוכה להאיר ולהעיר ולעורר את תקוותנו להשלמת המהלך הגאולי שבו אנו נמצאים, ולקיום כל הטוב לו אנו מצפים ולבואו אנו מובטחים. לא לשוא מנהג ישראל הפך גם את נרות החנוכה לחנוכיות ומנורות שמזכירים לנו את מנורת המקדש ואת מה שהיא מסמלת.

גיליון זה של 'המעין' מכיל בתוכו, כרגיל, דברי תורה וחוכמה של תלמידי חכמים זצ"ל ושליט"א ושל אנשי תורה וחוכמה המחברים באישיותם ובעיסוקיהם ובאורח חייהם ובכתיבתם את הארון והשולחן והמנורה. רבים וטובים נוספים שגם הם כלולים בהגדרה זו שלחו את מאמריהם למערכת 'המעין' וטרם נמצא מקום בגיליונות 'המעין' לדבריהם, ועמם הסליחה. פתרון חלקי לבעיית המאמרים הממתינים, חלקם זמן רב, לפרסומם, יהיה בגיליון הבא, גיליון ניסן תשפ"ב (241). זה יהיה בעז"ה גיליון מורחב שיוקדש לזיכרו של הקדוש שלמה אומן הי"ד בנו של מכובדנו פרופ' ישראל אומן נ"י, לרגל מלאת 40 שנה לנפילתו על קידוש השם במלחמת שלום הגליל.

כשם שעשית לאבותינו ניסים וגבורות, כן תעשה עמנו ניסים וגבורות בעת ובעונה הזאת'.

הק' יואל קטן